

Centar za životnu sredinu i Aarhus centar iz Bosne i Hercegovine zajedno sa organizacijama Green Home i Ozon iz Crne Gore podneli su žalbu Sekretarijatu ESPOO konvencije (Konvencija o proceni uticaja na životnu sredinu preko državnih granica) protiv BiH zbog kršenja procedure o prekograničnoj proceni uticaja na životnu sredinu za projekat izgradnje hidroelektrane Buk Bijela na reci Drini.

Izgradnja HE Buk Bijela instalisane snage 93 MW planirana je na reci Drini, na teritoriji Republike Srpske.

Aarhus centar je još prošle godine osporio ekološku dozvolu za taj projekt, ali je Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske izdalo novu dozvolu. Akumulacija planirane elektrane će se protezati uzvodno, sve do granice sa Crnom Gorom i sada već postoje dokazi da će se, ukoliko dođe do gradnje tog objekta, ostvariti značajni negativni uticaj na ekosistem kanjona reke Tare, u Nacionalnom parku Durmitor. „Resorno ministarstvo RS je nastavilo postupak izdavanja nove ekološke dozvole bez sprovođenja novog postupka procene uticaja na životnu sredinu, iako je Crna Gora izrazila svoju nameru da učestvuje u novoj prekograničnoj proceduri“, izjavila je Nataša Kovačević iz udruženja Green Home.

Pojasnila je da je time prekršena međunarodna ESPOO konvencija, zbog čega je, kako je istakla „od suštinske važnosti da Vlada Crne Gore hitno podnese prijavu o usaglašenosti ESPOO Sekretarijatu i traži stvarnu procenu potencijalne štete na životnu sredinu za HE Buk Bijela“.

Aleksandar Perović iz nevladine organizacije Ozon izrazio je zabrinutost zbog ovakvog odnosa vlasti u Bosni i Hercegovini, ali i zbog prilično pasivne uloge Vlade Crne Gore. „Ovo bi moralo da se što pre promeni, jer se radi o projektu koji već godinama izaziva pažnju javnosti u obe zemlje. Nadam se da će ova zajednička inicijativa ekoloških nevladinih organizacija ka ESPOO Sekretarijatu postići cilj“, rekao je Perović.

Prema njegovim rečima, veoma je važno i da Vlada Crne Gore da konkretan doprinos, shodno pravima koje ima kao potpisnica te konvencije.

Nina Kreševljaković, pravna savetnica Aarhus centra, istakla je da je „ugovorom o osnivanju Energetske zajednice, čija je potpisnica i BiH, predviđena obaveza da se sprovodi Direktiva EU koja se, između ostalog, odnosi i na odluku da li treba procena uticaja na životnu sredinu.“

Ta direktiva ne reguliše mogućnost korišćenja stare studije o proceni uticaja na životnu sredinu za novi postupak izdavanja ekološke dozvole.

Ekološka dozvola iz 2013. godine je prestala važiti i ceo postupak se mora sprovesti od početka, što u ovom slučaju nije učinjeno.

„Logika da ne treba izrađivati novu studiju, jer stara studija već postoji, može dovesti do zaključka da se studija uticaja npr. iz 1996. godine može koristiti ako se sam projekat nije menjao, i pored toga što su se prirodni, ekonomski, pravni i politički uslovi u međuvremenu menjali. Ovo je ne samo pravno neprihvatljivo, nego predstavlja i rizik i za investitora i za javnost, jer se donosi odluka na osnovu starih i nepotpunih podataka“, saopšteno je iz Centra za životnu sredinu.

Izvor: energetika.net